

[Kai Moltke.]

fingerpeg om, at selve forenklingen af administrationen endnu har vide perspektiver og vide muligheder.

Men den anden ting, når man tager fat på selve realkredit og dens forskellige faktorer, er næsten endnu mere farlig, for var der fornuft i tingene, skulle realkreditinstitutionerne alene have monopol på udlån i fast ejendom. Og hvorfor? Man har prøvet rationering, man har nu prøvet det frie marked, man har fra Nationalbankens side prøvet på at begrænse tillægslåne, og hvilken situation opstår der så? At det, man ikke får gennem bankerne eller de officielle kreditinstitutioner, det får man pine-død gennem en række private investerings-selskaber; det får man fra det, som så smagfuldt her i salen bliver kaldt det grå, og som undertiden slår helt over i det sorte marked. Ja men kan man føre nogen fornuftig realkreditpolitik, når det kun er nogle få af de kreditinstitutioner, der giver lån i fast ejendom, som er underkastet nogen som helst kontrol, nogen som helst regulering, hvad renter angår?

Jeg samler undertiden på ting, jeg selv har rejst før; jeg kunne derfor lide at sige, at den 14. marts 1968 foreslog jeg noget så enkelt, som at det samlede beløb for pantebreve i fast ejendom ved hjælp af tinglysningskontorerne blev registreret. Kan finansministeren og økonomiministeren, når vi snakker alvorligt om realkredit, give den mindste oplysning om, for hvor mange milliarder kroner private pantebreve der verserer ved siden af de offentlige?

Hermed kommer vi så ind på den næste faktor, som undergraver realkredit, nemlig at disse private lån udmærker sig ved at tiltrække den opsparring, som vitterligt finder sted, ligesom råddent kød tiltrækker fluer, fordi renten undertiden bevæger sig helt op til det dobbelte af markedsrenten. Så er vi inde på det spørgsmål: vil det ikke fortsat trods voksende opsparring være yderst vanskeligt at få skaffet private købere til obligationer, når renten ligger et sted, lad os sige mellem 50 pct. og 100 pct. højere, hvis disse opsparere i stedet for anbringer pengene på det private låne-marked? Det fører mig til at sige: ja vel, bankerne har deres aftaler med Nationalbanken osv. osv., men var tiden ikke

inde til, at vi fik regnskaberne fra bankernes datterselskaber frem, regnskaber for de koncerner, hvor bankerne besidder over halvdelen eller en væsentlig del af den samlede aktiekapital, for det er jo dem, som mange gange er med til at organisere pantegælden ved de mindre officielle investeringer.

Så har man talt så meget om her, at forbruget skal begrænses og skæres ned. Også her slog jeg tilbage, for det er jo ikke første gang, jeg har beskæftiget mig med afbetalingshandelen; jeg tror oven i købet, at hr. finansministeren og jeg begge har beskæftiget os med den tidligere her i salen. Jeg brugte et beskedent tal for nogle år siden, idet jeg sagde, at den efterhånden årligt var oppe på en 3-4 milliarder kr., skønnet ud fra tal, som var angivet fra automobilhandelen, der sagde, at handel med biler kun udgjorde halvdelen af afbetalingshandelen. Nu så jeg i regeringsbladet Politiken for ganske kort tid siden, at jeg blev korrigeret for dette tal fra en 2-3 år siden, idet man nu nærmede sig de 6 milliarder kr. årligt i afbetalingskredit. Ja men hvordan kan det være, at der pludselig trods manglende opsparring kan skaffes så mange penge til finansiering af afbetalingskøb? Der ligger vel en vis forklaring i, at når man køber en bil, er renten vist i øjeblikket 22 pct. I radio- og fjernsynsbranchen var den ifølge monopoltilsynet oppe omkring de 30 pct., og går vi videre til andre brancher, vil man se, at man også her har renter, som virker betydelig mere tiltrækkende end både normal bankrente og den store rente, man får takket være de lave obligationskurser.

Jeg har endnu ikke hørt noget om, hvad regeringen tænker sig med hensyn til afbetalingshandelen, men en 5-6 milliarder kr.s kredit til at købe ting ind for, som folk ikke gennem deres arbejdsfortjeneste er i stand til at købe i øjeblikket, var dog sikkert en post, man skulle se på. Så ved jeg udmærket godt, at man har den universalløsning, at man kan gøre afdragstiden kortere og udbetalingen større og derigennem fremme opsparringen. Man kan sige, at når udbetalingen bliver større, når man frem til en situation, hvor der er foretaget en reel opsparring, før man køber kapitalgoderne, af hvilke en meget stor del i øvrigt er af udenlandsk oprindelse. Men efter min erfaring og efter at have talt med en sagkyndig om